

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15017880	CPI Plurilingüe de Fonte-Díaz	Touro	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Lingua galega e literatura	4º ESO	3	105

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	6
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	9
4.1. Concrecións metodolóxicas	36
4.2. Materiais e recursos didácticos	36
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	37
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	38
6. Medidas de atención á diversidade	39
7.1. Concreción dos elementos transversais	40
7.2. Actividades complementarias	42
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	42
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	43
9. Outros apartados	44

1. Introducción

Toca programar 4º da ESO, péchase a etapa e o curso que vén ábreanse distintos camiños, que implican, en calquera caso, que alumnado en poucos meses vai abandonar o noso CPI. Debemos, así pois, dar os instrumentos para que eses pasos se fagan do xeito máis seguro posible. Aquí deixaremos por escrito o que imaxinamos vai ser o curso e como pretendemos acompañar ese camiño. Son moitos os desafíos, coñecemos boa parte do alumnado dos anos anteriores da etapa e xurdiron complicidades e afectos, que iso é educar. Así e todo, e xustamente por sermos educadores, non podemos deixar de manifestar, como xa fixemos noutros cursos, que neste departamento nos sentimos desbordados e non o suficientemente acompañados pola Administración. Reclamamos dende estas liñas máis apoio para poder levar a cabo o que aquí planificamos e soñamos. A diversidade precisa de moitas mans e olladas. Por iso, de novo, demandamos esas mans e esas olladas coas que acompañar aquel alumnado que máis o precisa. Non deba ser este un berro afogado, senón acompañado e atendido. Diso dependen estes soños.

En 4º da ESO contamos este ano con 20 alumnas e alumnos, que na materia de Lingua e Literatura Galega son 18, xa que 2 están exentos. Existe un único grupo neste nivel. Alén diso, neste curso académico a nosa materia ten un total de 3 horas lectivas semanais. Grazas á nosa experiencia de anos anteriores con este grupo e mais ao traballo do Equipo de Orientación, neste comezo de curso xa coñecemos parte das necesidades especiais do alumnado, principalmente no que se refire ao alumnado novo, o que non debe facer que tiremos conclusións prematuras, pero pode axudar a dar unha atención temperá ás necesidades que vaian xurdindo. Os dous alumnos que se incorporan a 4º da ESO descoñecen o galego e practicamente o castelán, polo que en parte das horas da nosa materia asistirán a unha clase de adquisición de linguas. Con todo, non deixa de ser curioso que un deles, un mozo do Brasil, estea exento de galego, unha lingua moi próxima, e non así de castelán, cando o proceso de integración podía ser feito aproveitando a nosa lingua.

Como indicamos no resto dos cursos, o CPI de Fonte Díaz está formado por rapazas e rapaces maioritariamente galego falantes. Alén diso, o seu dominio da oralidade no idioma propio e da cultura campesiña é amplo, pero cada vez menor. Á parte, entre a cativada xa comeza a estar presente o castelán como lingua materna, cousa que ata hai uns anos non acontecía. Do mesmo xeito, a perda de sinais identitarios como a microtoponimia ou mesmo os referentes campesiños está dando lugar a unha realidade híbrida na que a lingua toma uns novos referentes nun proceso acelerado de cambio. En lingua galega e literatura, toca, polo tanto, afianzar actitudes e aqueles aspectos do currículo que poñan freo ás carencias que imos notando. Todo isto non debe facernos esquecer o uso ético da linguaxe para poñer as palabras ao servizo da convivencia democrática, da resolución dialogada dos conflitos e da construción de vínculos persoais e sociais baseados no respecto e na igualdade. Alén diso, a nosa materia ha contribuír ao desenvolvemento de todas as competencias recollidas no perfil de saída do alumnado ao remate do ensino básico. Como é lóxico, en 4º da ESO estes obxectivos supoñen unha progresión respecto dos formulados en 3º da ESO e han buscar o dominio das competencias no final da etapa.

O currículo da materia de Lingua Galega e Literatura de ESO establece, ademais de obxectivos, os criterios de avaliación e os contidos que se deben abordar no nivel. Aparecen distribuídos en catro bloques:

O primeiro bloque, «As linguas e os seus falantes» incide no recoñecemento da diversidade lingüística do alumnado, de Galicia, de España e do mundo, en especial do ámbito lusófono. O segundo bloque, «Comunicación», integra os contidos implicados na comunicación oral e escrita e na alfabetización mediática e informacional. O terceiro bloque, «Educación literaria», recolle as experiencias e os contidos necesarios para consolidar o hábito lector, conformar a propia identidade lectora e desenvolver habilidades de interpretación de textos literarios. O cuarto bloque, «Reflexión sobre a lingua», propón a construción guiada de conclusións sobre o sistema lingüístico usando unha metalinguaxe específica.

O desenvolvemento desta programación require prestar especial atención á avaliación inicial, que celebramos hai unhas semanas. A partir dos datos obtidos sabemos que eses dous alumnos, dos que falamos anteriormente, van ter exención de lingua galega e tamén sabemos que hai máis alumnado que vai requirir un especial seguimento e apoio. Con todo, non existirá ningunha ACS para ningún un alumno do grupo. É dicir, a partir da avaliación inicial optamos por outros instrumentos de axuda á diversidade e sabemos o lugar dende o que partimos. Do mesmo xeito, ao logo do curso iremos valorando o grao de desenvolvemento do aquí programado.

Por outra banda, no CPI de Fonte Díaz celebramos este curso 23-24 o "Ano do bosque", polo que procuraremos adaptar actividades a esta temática, dende o vocabulario a parte das lecturas seleccionadas. O bosque ha servir como fío que nos permita ir mellorando as competencias e traballarmos o currículo. Por iso, nesta programación didáctica de 4º de ESO, os catro bloques concréntanse en nove unidades didácticas nomeadas con nomes referidos a aspectos do bosque.

Ademais, temos claro que un aspecto definitorio do curso será a celebración do Día das Letras Galegas. Para o ano 2023 a RAG elixiu a Luísa Villalta, poeta que morreu moi nova e supón o afianzamento de novas linguaxes e olladas na literatura galega. A súa figura ha servir para tratar os novos camiños e tamén o valor da creatividade e das artes,

alicerces dende os que se achegar a un mundo multicultural e diverso. Temos a seguridade de que as actividades que propoña o EDL Movealingua do noso CPI serán acaídas e motivadoras para a rapazada de 4º da ESO.

Alén de todo o anterior, quixeramos facer notar que a programación da materia de Lingua Galega e Literatura deste curso inclúe nocións básicas de lingua portuguesa. Isto atópase en liña coa Lei Valentín Paz Andrade, Lei 1/2014, do 24 de marzo, para o aproveitamento da lingua portuguesa e vínculos coa lusofonía, e coas directrices da Unión Europea relativas ao coñecemento das variedades lingüísticas próximas con vínculos históricos e estruturais, algo que acontece co galego e o portugués. Para procurarmos todo isto, tentaremos establecer algún tipo de intercambio virtual cun centro de ensino do Ceará, Brasil. A escolla da variedade brasileira ten que ver non só coa mellor intercomprensión desta co galego, senón tamén coa fortuna de ter alumnado no centro que ten esta lingua como materna, o que supón unha oportunidade para toda a comunidade educativa.

Como no resto dos cursos, consideramos que é un labor importante dende esta materia fomentar o gusto pola lectura. Á parte disto, estimámola coma unha das bases para ir construíndo todas as competencias. Na LIX da literatura galega, posuímos un número de obras de altísima calidade, alén de traducións doutros sistemas literarios, polo que se proporá unha listaxe de libros por trimestre. Nos libros de lectura abordaranse temáticas diferenciadas e tamén tentaremos que inclúan varios xéneros literarios.

É hora logo de comezar o camiño.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Describir e apreciar a diversidade lingüística do mundo a partir do recoñecemento das linguas do alumnado e a realidade plurilingüe e pluricultural da Península Ibérica, analizando a orixe e o desenvolvemento sociohistórico das súas linguas (e, máis concretamente, a do portugués, catalán e éuscaro), e as características das principais variedades dialectais do galego, para favorecer a reflexión interlingüística, combater os estereotipos e prexuízos e valorar a devandita diversidade como fonte de riqueza cultural.	1-5	2-3				1-2		1-3
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais recollendo o sentido xeral e a información máis relevante, identificando o punto de vista e a intención do emisor e valorando a súa fiabilidade, a súa forma e o seu contido, para construír coñecemento, formar opinión e ampliar as posibilidades de gozo e de lecer.	2	2	1	2-3	4	3		
OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia e fluidez e co rexistro adecuado, atendendo ás convencións propias dos diferentes xéneros discursivos, e participar en interaccións orais con actitude cooperativa e respectuosa, tanto para construír coñecemento e establecer vínculos persoais como para intervir de maneira activa e informada en diferentes contextos sociais.	1-3-5	2	1	2-3		2	1	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX4 - Comprender, interpretar e valorar textos escritos, con sentido crítico e diferentes propósitos de lectura recoñecendo o sentido global e as ideas principais e secundarias, identificando a intención do emisor, reflexionando sobre o contido e a forma e avaliando a súa calidade e fiabilidade para dar resposta ás necesidades e aos intereses comunicativos diversos e para construír coñecemento.	2-3-5	2	4	1	4	3		
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais coherentes, cohesionados, adecuados e correctos atendendo ás convencións propias do xénero discursivo elixido, para construír coñecemento e para dar resposta de maneira informada, eficaz e creativa a demandas comunicativas concretas.	1-3-5		1	2-3	5	2		
OBX6 - Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes de maneira progresivamente autónoma, avaliando a súa fiabilidade e pertinencia en función dos obxectivos de lectura e evitando os riscos de manipulación e desinformación, e integrala e transformala en coñecemento para comunicala desde un punto de vista crítico e persoal e, ao mesmo tempo, respectuoso coa propiedade intelectual.	3			1-2-3-4	4	2	3	
OBX7 - Seleccionar e ler de maneira autónoma obras diversas como fonte de pracer e coñecemento, configurando un itinerario lector que evolucione en canto á diversidade, complexidade e calidade das obras e compartir experiencias de lectura para construír a propia identidade lectora e para gozar da dimensión social da lectura.	1-4			3	1			1-2-3
OBX8 - Ler, interpretar e valorar obras ou fragmentos literarios do patrimonio galego, portugués e universal, utilizando unha metalinguaxe específica e mobilizando a experiencia biográfica e os coñecementos literarios e culturais que permitan establecer vínculos entre textos diversos e con outras manifestacións artísticas, para conformar un mapa cultural, ampliar as posibilidades de gozo da literatura e crear textos de intención literaria.	1-4					1		1-2-3-4
OBX9 - Mobilizar o coñecemento sobre a estrutura da lingua e os seus usos e reflexionar de maneira progresivamente autónoma sobre as eleccións lingüísticas e discursivas, coa terminoloxía axeitada, para desenvolver a conciencia lingüística, aumentar o repertorio comunicativo e mellorar as destrezas tanto de produción oral e escrita coma de recepción crítica.	1-2	2	1-2		5			

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática, da resolución dialogada dos conflitos e da igualdade de dereitos de todas as persoas, utilizando unha linguaxe non discriminatoria e desterrando os abusos a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz, senón tamén ético e democrático, da linguaxe.	1-5	3		3	3	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Os contos do bosque	Nesta primeira unidade do curso pártese dunha situación de aprendizaxe, relacionada co sentido do humor: contar unha historia con graza, dun xeito que faga rir,. Isto require unha técnica para xogar coas palabras e coas ideas que necesitas traballar para non caer no chiste de mal gusto. Nesta unidade, o alumnado aprenderá algúns trucos que lle axudarán a crear as súas propias bromas e poderán mostralas nun concurso de bromas. A situación de aprendizaxe proporciona un vehículo para que o alumnado poida contar anécdotas e traballar textos narrativos, palabras derivadas, compostas e parasintéticas. Abordarase a literatura en Galicia no primeiro terzo do século XX, a poesía na época das Irmandades e a poesía como arma de combate.	10	10	X		
2	Turismo rural	A unidade céntrase na importancia da comunicación dentro do lugar onde vivimos ou de onde somos, xa que a lingua é un dos elementos que constitúen a nosa identidade individual e colectiva. Ese sentido de pertenza a un contorno está tan integrado que, en ocasións, diluímos o seu valor na normalidade da rutina diaria. Os alumnos elaborarán un folleto turístico dixital, para que outras persoas se animen a gozar da nosa cultura. A situación de aprendizaxe proporciona un vehículo para que o alumnado poida abordar os textos descritivos e a poesía de	10	10	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
2	Turismo rural	vanguardia. Crearán un haiku inspirado nunha fotografía ou contorno natural.	10	10	X		
3	A chamada da terra	Faise unha reflexión sobre a importancia de falar, sinalando que a falta de diálogo conduce ao enfrontamento. Incídese en escoitar as razóns da outra persoa e expoñer as súas propias. En parellas van inventar conversas históricas que poderían ter cambiado o destino da humanidade. Esta situación de aprendizaxe serve para que o alumnado poida abordar os textos de diálogo, os teatrais e a prosa das Irmandades. Tamén se aborda o concurso literario. Os alumnos imaxinarán que queren formar un grupo de música e necesitan recrutar xente. En parellas, van crear unha chamada para que sexa compartida a través das redes sociais. A situación de aprendizaxe procura que o alumnado poida abordar textos prescritivos, coñecer as partes da oración. Farase un observatorio para analizaren o multilingüismo e as linguas maioritarias. Reflexionárase sobre a diferenza entre o multilingüismo e o monolingüismo.	13	15	X		
4	Un futuro de cemento	Nesta unidade, o alumnado vai analizar que as novas tecnoloxías están cada vez máis presentes no noso contorno, transforman a vida cotiá e traen posibilidades que nunca teríamos imaxinado, como transportarnos a outros espazos sen necesidade de desprazarnos. O alumnado creará un tour virtual das súas instalacións, invitando a coñecelas. A situación de aprendizaxe proporciona un vehículo para que o alumnado poida traballar os textos expositivos, a presentación dixital, a literatura de Galicia na época de Franco e a literatura galega no exilio.	10	10		X	
5	Rapeas ou regueifas?	Nesta unidade, pártese de que, a través dos medios de comunicación ou no contorno inmediato, cada día asistimos ás máis diversas manifestacións de violencia, discriminación, desigualdade... Sínálase que está nas nosas mans implicarnos e actuar, en lugar de sentir impotencia ou silenciosa indignación. Os alumnos comporán un rap-denuncia que poña o foco nun determinado problema social e mova as persoas á acción. A situación de aprendizaxe proporciona un vehículo para que o alumnado poida abordar os textos argumentativos, a oración composta, as relacións semánticas	10	10		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
5	Rapeas ou regueifas?	e a poesía de 1936 a 1976.	10	10		X	
6	O mellor castiñeiro do mundo!	Trabállase como a publicidade busca persuadir e como ás veces emprega técnicas que exceden os límites da ética. Incídese en que debemos adoptar unha actitude crítica, ante os anuncios. Os alumnos van preparar, paso a paso, unha guía para detectar publicidade enganosa e para actuar contra ela. O alumnado abordará a análise de textos publicitarios. Traballarase a xustaposición e coordinación, as relacións semánticas e a poesía de 1936 a 1976. Ademais, veranse as novas tecnoloxías como ferramentas e formatos para contar unha historia. En grupos ou en parellas compoñerán unha peza xornalística. Analizaranse os textos dos medios, escribirase unha noticia para un xornal dixital, estudarase a subordinación, etc. No observatorio analízase a variación lingüística: os dialectos, a variación xeográfica, etc. Sinálase que as formas de falar unha lingua en todo o territorio que ocupa se denominan variedades dialectais.	13	15		X	
7	O telexornal da fraga	Nesta unidade, pártese do coñecemento de publicacións periódicas que serven como canle de apoio e difusión para a literatura. Son espazos para a experimentación e a creatividade, onde os escritores presentan novas propostas. En paralelo, constitúen o foro ideal para a crítica, o comentario, o intercambio de opinións e a confrontación de ideas. Ademais, recompilan entrevistas, publicidade, noticias e reportaxes relacionadas co libro e a lectura. A situación de aprendizaxe proporciona un vehículo para que o alumnado poida abordar os xéneros xornalísticos, a subordinación de substantivos e adxectivos, a connotación. Estudaremos tamén a prosa de 1936 a 1976.	10	10			X
8	Lume no monte!	Esta unidade parte da investigación, a exposición e o debate, por parte dos alumnos, das portadas de xornais, como escaparate que mostra a actualidade, para captar a atención do público e incitar a ler as páxinas interiores, onde se desenvolve integramente o contido. A situación de aprendizaxe proporciona un vehículo para que o alumnado poida abordar os xéneros xornalísticos, escribir un artigo de opinión, comprender a subordinación adverbial, etc. Estudarase a literatura en Galicia ante a	10	10			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
8	Lume no monte!	chegada da democracia, prestando atención á poesía desde 1976 ata a actualidade.	10	10			X
9	Traballando polo medio ambiente.	Faise unha reflexión acerca das moitas as persoas que contribuíron ao desenvolvemento e benestar da comunidade no seu conxunto. A situación de aprendizaxe proporciona un vehículo para que o alumnado poida abordar a comunicación laboral, o currículo, a carta de presentación, a comunicación laboral, o contrato, preparar unha entrevista de traballo, a subordinación adverbial, etc. Nesta unidade, pártese de que falar en público é unha arte e representa un desafío que, coas novas tecnoloxías, ás veces é necesario negociar a través de plataformas en liña. Incidirase en que a dixitalización transformou as formas de traballo e, en xeral, de interacción social. Esta situación de aprendizaxe proporciona un vehículo para que o alumnado poida abordar a literatura en Galicia ante a chegada da democracia, prestando atención á prosa e teatro desde 1976 ata a actualidade.	14	15			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Os contos do bosque	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender e valorar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais, escritos e multimodais de certa complexidade de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos e avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Comprender a intención do emisor en textos orais.	PE	80

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Realizar exposicións e argumentacións orais e escritas de certa extensión e complexidade con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social, educativo e profesional axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez, coherencia e cohesión e co rexistro adecuado en diferentes soportes, utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	Realizar exposicións e argumentacións orais e escritas de certa extensión e complexidade.		
CA2.8 - Revisar os textos propios de maneira progresivamente autónoma e identificar e solucionar os problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas.		
CA2.9 - Identificar e desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe partindo da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais da comunicación.	Identificar e desterrar os usos discriminatorios e manipuladores da lingua, partindo da análise dos elementos lingüísticos e non verbais.		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e con diferentes propósitos de lectura.	Comprender e interpretar a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais.		
CA4.1 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o dominio do sistema fonético-fonolóxico, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.	Enriquecer os textos con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando a fonética, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas.		
CA4.2 - Revisar os textos propios de maneira progresivamente autónoma e identificar e solucionar os problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os textos propios e identificar e solucionar os problemas.		
CA3.3 - Ler de maneira autónoma textos seleccionados en función dos propios gustos, intereses e necesidades e deixar constancia do progreso do propio itinerario lector e cultural explicando os criterios de selección das lecturas, as formas de acceso á cultura literaria e a experiencia da lectura.	Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades.	TI	20
CA3.4 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica, lectora e cultural.	Compartir a lectura e relacionar o sentido da obra coa propia experiencia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Secuencias textuais básicas, con especial atención ás argumentativas.

Contidos

- Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
- Interacción oral e escrita de carácter informal e formal: cooperación conversacional e cortesía lingüística. Es-coita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos.
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Os signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de forma progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura.
- Expresión da experiencia lectora utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura do patrimonio literario galego e, en menor medida, do lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Estratexias de utilización de información sociohistórica, cultural e artística básica para construír a interpretación das obras literarias: achegamento ao contexto, á corrente literaria, ao autor ou autora e establecemento de parentescos literarios.
- Estratexias para interpretar obras e fragmentos literarios a partir da integración dos diferentes aspectos analizados e atendendo aos valores culturais, éticos e estéticos presentes nos textos. Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do univers
- Lectura expresiva, dramatización e recitación dos textos atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralización implicados.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Diferenzas relevantes e interseccións entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos.
- Procedementos de adquisición e formación de palabras. Reflexión sobre as mudanzas no seu significado, as relacións semánticas entre palabras e os seus valores denotativos e connotativos en función do contexto e do propósito comunicativo.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica. Elaboración de glosarios, recoñecemento de distintos tipos de dicionarios, potenciación das TIC a través do emprego do dicionario d
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.

UD	Título da UD	Duración
2	Turismo rural	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender e valorar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais, escritos e multimodais de certa complexidade de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos e avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Comprender a intención do emisor en textos orais.		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e reelaborala e comunicala de maneira creativa adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes.		
CA2.7 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información, reflexionando sobre as posibles manipulacións presentes nas canles de transmisión da información.	Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais.		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e con diferentes propósitos de lectura.	Comprender e interpretar a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais.		
CA3.5 - Explicar e argumentar a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra e das relacións externas do texto co seu contexto sociohistórico, atendendo á configuración e á evolución dos xéneros e subxéneros literarios.	Explicar e argumentar a interpretación das obras lidas	PE	80
CA3.6 - Establecer de maneira progresivamente autónoma vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas e culturais en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	Establecer vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais.		
CA4.1 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o dominio do sistema fonético-fonolóxico, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.	Enriquecer os textos con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando a fonética, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas.		
CA4.4 - Formular xeneralizacións sobre algúns aspectos do funcionamento da lingua a partir da observación, a comparación e a transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e a procura de contraexemplos, utilizando a metalinguaxe específica e consultando de maneira progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Participar de maneira activa e axeitada en interaccións orais informais e en situacións orais formais de carácter dialogado, mantendo actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais.	TI	20
CA3.2 - Valorar criticamente o contido e a forma de textos de certa complexidade avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Valorar criticamente o contido e a forma de certos textos avaliando a súa calidade, fiabilidade e eficacia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Secuencias textuais básicas, con especial atención ás argumentativas. - Propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, definici - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Mecanismos de cohesión. Conectores textuais de causa, consecuencia, condición e hipótese. Mecanismos de referencia interna, gramaticais e léxicos (nominalizacións e hiperónimos de significado abstracto). - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Os signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de forma progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Expresión da experiencia lectora utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropriación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación. - Estratexias para a recomendación das lecturas en soportes variados, respectando sempre a propiedade intelectual, ou ben oralmente entre iguais, enmarcando de maneira básica as obras nos xéneros e subxéneros literarios. - Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura do patrimonio literario galego e, en menor medida, do lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos. - Estratexias e modelos de construción compartida da interpretación das obras, como discusións, conversas literarias, debates e emisión razoada das opinión persoais coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica. - Estratexias de utilización de información sociohistórica, cultural e artística básica para construír a interpretación das obras literarias: achegamento ao contexto, á corrente literaria, ao autor ou autora e establecemento de parentescos literarios. - Estratexias para interpretar obras e fragmentos literarios a partir da integración dos diferentes aspectos analizados e atendendo aos valores culturais, éticos e estéticos presentes nos textos. Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do univers - Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.).

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas. - Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica. Elaboración de glosarios, recoñecemento de distintos tipos de dicionarios, potenciación das TIC a través do emprego do dicionario d - Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.

UD	Título da UD	Duración
3	A chamada da terra	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer e valorar, a partir da explicación da orixe común do galego e do portugués e do seu desenvolvemento histórico e sociolingüístico, as semellanzas e diferenzas entre as dúas linguas, identificando e contrastando os trazos lingüísticos máis salientables e ampliando o repertorio léxico en lingua portuguesa.	Recoñecer e valorar semellanzas e diferenzas do galego e do portugués, a partir da orixe común e do seu desenvolvemento histórico e sociolingüístico.	PE	80
CA1.3 - Identificar e cuestionar prexuizos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal a partir da análise da diversidade lingüística da contorna escolar e social próxima e da exploración e reflexión sociolingüística sobre os fenómenos de contacto entre linguas e da indagación dos dereitos lingüísticos individuais e colectivos.	Identificar e cuestionar prexuizos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural.		
CA1.4 - Valorar a lingua éuscara, analizando as súas características máis salientables para coñecer e comprender a realidade lingüística de España.	Coñecer e comprender a realidade lingüística de España.		
CA1.5 - Elaborar traballos de investigación de maneira progresivamente autónoma en diferentes soportes sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social, partindo da información seleccionada.	Elaborar traballos de investigación en diferentes soportes.		
CA2.1 - Comprender e valorar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais, escritos e multimodais de certa complexidade de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos e avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Comprender a intención do emisor en textos orais.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Comprender, valorar e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos		
CA2.5 - Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle, presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos.		
CA2.10 - Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos, procurando consensos, tanto no ámbito persoal coma no educativo e no social.	Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos, procurando consensos.		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e con diferentes propósitos de lectura.	Comprender e interpretar a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais.		
CA4.1 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o dominio do sistema fonético-fonolóxico, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.	Enriquecer os textos con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando a fonética, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas.		
CA4.2 - Revisar os textos propios de maneira progresivamente autónoma e identificar e solucionar os problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os textos propios e identificar e solucionar os problemas.		
CA4.3 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e a metalinguaxe específica.	Argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor.		
CA3.2 - Valorar criticamente o contido e a forma de textos de certa complexidade avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Valorar criticamente o contido e a forma de certos textos avaliando a súa calidade, fiabilidade e eficacia.		
CA3.3 - Ler de maneira autónoma textos seleccionados en función dos propios gustos, intereses e necesidades e deixar constancia do progreso do propio itinerario lector e cultural explicando os criterios de selección das lecturas, as formas de acceso á cultura literaria e a experiencia da lectura.	Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades.	TI	20
CA3.4 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica, lectora e cultural.	Compartir lecturas e relacionar o sentido das obras coa propia experiencia.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.7 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e coa axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolvemento da reflexión sociolingüística. Exploración e rexeitamento de prexuízos e estereotipos lingüísticos. Os fenómenos do contacto entre linguas: bilingüismo, diglosia, préstamos, interferencias. - Indagación sobre os dereitos lingüísticos e a súa expresión en leis e declaracións institucionais. - Valoración e comprensión das principais características do éuscaro. - Elaboración de traballos de investigación relacionados con temas de interese académico, persoal ou social. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Interacción oral e escrita de carácter informal e formal: cooperación conversacional e cortesía lingüística. Es-coita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos. - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, definici - Alfabetización mediática e informacional: procura e selección da información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia; análise, valoración, reorganización e síntese da información en esquemas propios e transformación en coñecemento; comunica - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Correlación temporal na subordinación de oracións e no discurso relatado. - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Os signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado. - Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de forma progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura. - Criterios e estratexias para a selección de obras variadas que inclúan autoras e autores galegos e, en menor medida, do ámbito lusófono a partir da utilización autónoma da biblioteca escolar e pública dispoñible. - Expresión da experiencia lectora utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación. - Toma de conciencia e verbalización dos propios gustos e identidade lectora: aclarar os propósitos, activar o coñecemento de base, atender os contidos principais, avaliar a consistencia interna entre os contidos e os coñecementos previos, formular e avali - Mobilización da experiencia persoal, lectora e cultural para establecer vínculos de maneira argumentada entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais. - Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura do patrimonio literario galego e, en menor medida, do lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos. - Estratexias de utilización de información sociohistórica, cultural e artística básica para construír a interpretación das obras literarias: achegamento ao contexto, á corrente literaria, ao autor ou autora e establecemento de

Contidos

- parentescos literarios.
- Estratexias para interpretar obras e fragmentos literarios a partir da integración dos diferentes aspectos analizados e atendendo aos valores culturais, éticos e estéticos presentes nos textos. Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do univers
- Lecturas de obras que promovan a defensa dos dereitos humanos e a conciencia ambiental.
- Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.).
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Diferenzas relevantes e interseccións entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos.
- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras. A subordinación. A consolidación dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.
- Procedementos de adquisición e formación de palabras. Reflexión sobre as mudanzas no seu significado, as relacións semánticas entre palabras e os seus valores denotativos e connotativos en función do contexto e do propósito comunicativo.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica. Elaboración de glosarios, recoñecemento de distintos tipos de dicionarios, potenciación das TIC a través do emprego do dicionario d
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.

UD	Título da UD	Duración
4	Un futuro de cemento	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Elaborar traballos de investigación de maneira progresivamente autónoma en diferentes soportes sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social, partindo da información seleccionada.	Elaborar traballos de investigación en diferentes soporte		
CA2.1 - Comprender e valorar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais, escritos e multimodais de certa complexidade de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos e avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Comprender a intención do emisor en textos orais.	PE	80

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Comprender, valorar e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos.		
CA2.5 - Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle, presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos.		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e con diferentes propósitos de lectura.	Comprender e interpretar a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais.		
CA3.7 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e coa axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria.		
CA4.1 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o dominio do sistema fonético-fonolóxico, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.	Enriquecer os textos con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando a fonética, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas.		
CA4.3 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e a metalinguaxe específica.	Argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor.		
CA2.3 - Participar de maneira activa e axeitada en interaccións orais informais e en situacións orais formais de carácter dialogado, mantendo actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais.		
CA2.10 - Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos, procurando consensos, tanto no ámbito persoal coma no educativo e no social.	Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos, procurando consensos.	TI	20
CA3.2 - Valorar criticamente o contido e a forma de textos de certa complexidade avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Valorar criticamente o contido e a forma de certos textos avaliando a súa calidade, fiabilidade e eficacia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- Elaboración de traballos de investigación relacionados con temas de interese académico, persoal ou social.
- Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
- Propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación.
- Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
- Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal, dos abusos a través da palabra e dos usos
- Produción oral formal: planificación e procura de información, textualización e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal. A deliberación oral argumentada. A ex
- Alfabetización mediática e informacional: procura e selección da información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia; análise, valoración, reorganización e síntese da información en esquemas propios e transformación en coñecemento; comunica
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Os signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de forma progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura.
- Expresión da experiencia lectora utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura do patrimonio literario galego e, en menor medida, do lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Estratexias de utilización de información sociohistórica, cultural e artística básica para construír a interpretación das obras literarias: achegamento ao contexto, á corrente literaria, ao autor ou autora e establecemento de parentescos literarios.
- Estratexias para interpretar obras e fragmentos literarios a partir da integración dos diferentes aspectos analizados e atendendo aos valores culturais, éticos e estéticos presentes nos textos. Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do univers
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras. A subordinación. A consolidación dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica. Elaboración de glosarios, recoñecemento de distintos tipos de dicionarios, potenciación das TIC a través do emprego do dicionario d
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelánización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.

UD	Título da UD	Duración
5	Rapeas ou regueifas?	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender e valorar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais, escritos e multimodais de certa complexidade de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos e avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Comprender a intención do emisor en textos orais.	PE	80
CA2.2 - Realizar exposicións e argumentacións orais e escritas de certa extensión e complexidade con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social, educativo e profesional axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez, coherencia e cohesión e co rexistro adecuado en diferentes soportes, utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	Realizar exposicións e argumentacións orais e escritas de certa extensión e complexidade.		
CA2.8 - Revisar os textos propios de maneira progresivamente autónoma e identificar e solucionar os problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas.		
CA2.9 - Identificar e desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe partindo da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais da comunicación.	Desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe.		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e con diferentes propósitos de lectura.	Comprender e interpretar a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais.		
CA3.7 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e coa axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria.		
CA4.1 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o dominio do sistema fonético-fonolóxico, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.	Enriquecer os textos con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando a fonética, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas.		
CA4.2 - Revisar os textos propios de maneira progresivamente autónoma e identificar e solucionar os problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os textos propios e identificar e solucionar os problemas.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e a metalinguaxe específica.	Argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor.		
CA3.3 - Ler de maneira autónoma textos seleccionados en función dos propios gustos, intereses e necesidades e deixar constancia do progreso do propio itinerario lector e cultural explicando os criterios de selección das lecturas, as formas de acceso á cultura literaria e a experiencia da lectura.	Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades.	TI	20
CA3.4 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica, lectora e cultural.	Compartir lecturas e relacionar o sentido das obras coa propia experiencia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Secuencias textuais básicas, con especial atención ás argumentativas. - Propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación. - Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital e riscos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e dos elementos paratextuais dos textos icónico-verbais - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Interacción oral e escrita de carácter informal e formal: cooperación conversacional e cortesía lingüística. Escoita activa, asertividade e resolución dialogada dos conflitos. - Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal, dos abusos a través da palabra e dos usos - Produción oral formal: planificación e procura de información, textualización e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal. A deliberación oral argumentada. A ex - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. As falsas noticias. Valoración - Alfabetización mediática e informacional: procura e selección da información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia; análise, valoración, reorganización e síntese da información en esquemas propios e transformación en coñecemento; comunica - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Mecanismos de cohesión. Conectores textuais de causa, consecuencia, condición e hipótese. Mecanismos de referencia interna, gramaticais e léxicos (nominalizacións e hiperónimos de significado abstracto). - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Os signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.

Contidos

- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de forma progresivamente autónoma a partir dunha prelección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura.
- Expresión da experiencia lectora utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropriación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Mobilización da experiencia persoal, lectora e cultural para establecer vínculos de maneira argumentada entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais.
- Estratexias para a recomendación das lecturas en soportes variados, respectando sempre a propiedade intelectual, ou ben oralmente entre iguais, enmarcando de maneira básica as obras nos xéneros e subxéneros literarios.
- Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura do patrimonio literario galego e, en menor medida, do lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Estratexias de utilización de información sociohistórica, cultural e artística básica para construír a interpretación das obras literarias: achegamento ao contexto, á corrente literaria, ao autor ou autora e establecemento de parentescos literarios.
- Relación e comparación dos textos lidos con outros textos orais, escritos ou multimodais, con outras manifestacións artísticas e culturais e coas novas formas de ficción en función de temas, tópicos, estruturas e linguaxes. Elementos de continuidade e d
- Estratexias para interpretar obras e fragmentos literarios a partir da integración dos diferentes aspectos analizados e atendendo aos valores culturais, éticos e estéticos presentes nos textos. Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do univers
- Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.).
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Diferenzas relevantes e interseccións entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos.
- Relación entre os esquemas semántico e sintáctico da oración composta (subordinada). Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e uso da terminoloxía sintáctica necesaria.
- Procedementos de adquisición e formación de palabras. Reflexión sobre as mudanzas no seu significado, as relacións semánticas entre palabras e os seus valores denotativos e connotativos en función do contexto e do propósito comunicativo.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica. Elaboración de glosarios, recoñecemento de distintos tipos de dicionarios, potenciación das TIC a través do emprego do dicionario d
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.

UD	Título da UD	Duración
6	O mellor castiñeiro do mundo!	15

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Recoñecer e valorar as variantes dialectais do galego, identificando os trazos fónicos, gramaticais e léxicos máis característicos dos bloques e das principais áreas lingüísticas, establecendo as diferenzas respecto da norma e distinguindo estes trazos dos sociolectais e de rexistro en manifestacións orais, escritas e multimodais.	Recoñecer e valorar as variantes dialectais do galego.		
CA1.3 - Identificar e cuestionar prexuízos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal a partir da análise da diversidade lingüística da contorna escolar e social próxima e da exploración e reflexión sociolingüística sobre os fenómenos de contacto entre linguas e da indagación dos dereitos lingüísticos individuais e colectivos.	Identificar e cuestionar prexuízos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural.		
CA1.4 - Valorar a lingua éuscara, analizando as súas características máis salientables para coñecer e comprender a realidade lingüística de España.	Coñecer e comprender a realidade lingüística de España.		
CA1.5 - Elaborar traballos de investigación de maneira progresivamente autónoma en diferentes soportes sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social, partindo da información seleccionada.	Elaborar traballos de investigación en diferentes soportes.		
CA2.1 - Comprender e valorar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais, escritos e multimodais de certa complexidade de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos e avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Comprender a intención do emisor en textos orais.	PE	80
CA2.4 - Comprender, valorar e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos.		
CA2.5 - Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle, presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos.		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e reelaborala e comunicala de maneira creativa adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.7 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información, reflexionando sobre as posibles manipulacións presentes nas canles de transmisión da información.	Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais.		
CA2.10 - Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos, procurando consensos, tanto no ámbito persoal coma no educativo e no social.	Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos, procurando consensos.		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e con diferentes propósitos de lectura.	Comprender e interpretar a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais.		
CA3.7 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e coa axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria.		
CA4.1 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o dominio do sistema fonético-fonolóxico, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.	Enriquecer os textos con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando a fonética, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas.		
CA4.3 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e a metalinguaxe específica.	Argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor.		
CA4.4 - Formular xeneralizacións sobre algúns aspectos do funcionamento da lingua a partir da observación, a comparación e a transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e a procura de contraexemplos, utilizando a metalinguaxe específica e consultando de maneira progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua.		
CA2.3 - Participar de maneira activa e axeitada en interaccións orais informais e en situacións orais formais de carácter dialogado, mantendo actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais.		
CA3.2 - Valorar criticamente o contido e a forma de textos de certa complexidade avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Valorar criticamente o contido e a forma de certos textos avaliando a súa calidade, fiabilidade e eficacia.	TI	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.5 - Explicar e argumentar a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra e das relacións externas do texto co seu contexto sociohistórico, atendendo á configuración e á evolución dos xéneros e subxéneros literarios.	Explicar e argumentar a interpretación das obras lidas.		
CA3.6 - Establecer de maneira progresivamente autónoma vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas e culturais en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	Establecer vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fenómenos dialectais fónicos, gramaticais e léxicos dos bloques e das áreas lingüísticas do galego. Comparación entre a norma e as variedades dialectais. - Diferenzas entre os trazos dialectais, os sociolectos e os rexistros. - Desenvolvemento da reflexión sociolingüística. Exploración e rexeitamento de prexuízos e estereotipos lingüísticos. Os fenómenos do contacto entre linguas: bilingüismo, diglosia, préstamos, interferencias. - Indagación sobre os dereitos lingüísticos e a súa expresión en leis e declaracións institucionais. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital e riscos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e dos elementos paratextuais dos textos icónico-verbal - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal, dos abusos a través da palabra e dos uso - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. As falsas noticias. Valoración - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, definici - Alfabetización mediática e informacional: procura e selección da información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia; análise, valoración, reorganización e síntese da información en esquemas propios e transformación en coñecemento; comunica - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Correlación temporal na subordinación de oracións e no discurso relatado. - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Os signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.

Contidos

- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de forma progresivamente autónoma a partir dunha prelección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura.
- Criterios e estratexias para a selección de obras variadas que inclúan autoras e autores galegos e, en menor medida, do ámbito lusófono a partir da utilización autónoma da biblioteca escolar e pública dispoñible.
- Expresión da experiencia lectora utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Toma de conciencia e verbalización dos propios gustos e identidade lectora: aclarar os propósitos, activar o coñecemento de base, atender os contidos principais, avaliar a consistencia interna entre os contidos e os coñecementos previos, formular e avali
- Mobilización da experiencia persoal, lectora e cultural para establecer vínculos de maneira argumentada entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais.
- Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura do patrimonio literario galego e, en menor medida, do lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Estratexias para interpretar obras e fragmentos literarios a partir da integración dos diferentes aspectos analizados e atendendo aos valores culturais, éticos e estéticos presentes nos textos. Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do univers
- Lecturas de obras que promovan a defensa dos dereitos humanos e a conciencia ambiental.
- Lectura expresiva, dramatización e recitación dos textos atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralización implicados.
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Distinción entre a forma (categoría gramatical) e a función das palabras. A subordinación. A consolidación dos procedementos léxicos (afixos) e sintácticos para a mudanza de categoría.
- Relación entre os esquemas semántico e sintáctico da oración composta (subordinada). Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e uso da terminoloxía sintáctica necesaria.
- Procedementos de adquisición e formación de palabras. Reflexión sobre as mudanzas no seu significado, as relacións semánticas entre palabras e os seus valores denotativos e connotativos en función do contexto e do propósito comunicativo.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica. Elaboración de glosarios, recoñecemento de distintos tipos de dicionarios, potenciación das TIC a través do emprego do dicionario d
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.

UD	Título da UD	Duración
7	O telexornal da fraga	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender e valorar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais, escritos e multimodais de certa complexidade de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos e avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Comprender a intención do emisor en textos orais.		
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e reelaborala e comunicala de maneira creativa adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes.		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e con diferentes propósitos de lectura.	Comprender e interpretar a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais.		
CA3.2 - Valorar criticamente o contido e a forma de textos de certa complexidade avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Valorar criticamente o contido e a forma de certos textos avaliando a súa calidade, fiabilidade e eficacia.		
CA3.6 - Establecer de maneira progresivamente autónoma vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas e culturais en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	Establecer vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais.	PE	80
CA3.7 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e coa axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria.		
CA4.1 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o dominio do sistema fonético-fonolóxico, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.	Enriquecer os textos con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando a fonética, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas.		
CA4.3 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e a metalinguaxe específica.	Argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Formular xeneralización sobre algúns aspectos do funcionamento da lingua a partir da observación, a comparación e a transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e a procura de contraexemplos, utilizando a metalinguaxe específica e consultando de maneira progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua.		
CA2.3 - Participar de maneira activa e axeitada en interaccións orais informais e en situacións orais formais de carácter dialogado, mantendo actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais.		
CA2.7 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información, reflexionando sobre as posibles manipulacións presentes nas canles de transmisión da información.	Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais.	TI	20
CA3.5 - Explicar e argumentar a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra e das relacións externas do texto co seu contexto sociohistórico, atendendo á configuración e á evolución dos xéneros e subxéneros literarios.	Explicar e argumentar a interpretación das obras lidas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital e ris-cos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e dos elementos paratextuais dos textos icónico-verbai - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión lectora: sentido global do texto e relación entre as súas partes. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónica. Os abusos de poder e a manipulación a través da linguaxe. As falsas noticias. Valoración - Produción escrita: planificación, textualización, revisión e edición en diferentes soportes. Corrección gramatical e ortográfica. Propiedade léxica. Usos da escritura para a organización do pensamento: toma de notas, esquemas, mapas conceptuais, definici - Alfabetización mediática e informacional: procura e selección da información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia; análise, valoración, reorganización e síntese da información en esquemas propios e transformación en coñecemento; comunica - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Correlación temporal na subordinación de oracións e no discurso relatado. - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital. - Os signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.

Contidos

- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de forma progresivamente autónoma a partir dunha preselección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura.
- Participación activa en actos culturais vinculados co circuíto literario e lector.
- Expresión da experiencia lectora utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura do patrimonio literario galego e, en menor medida, do lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Estratexias e modelos de construción compartida da interpretación das obras, como discusións, conversas literarias, debates e emisión razoada das opinións persoais coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica.
- Estratexias de utilización de información sociohistórica, cultural e artística básica para construír a interpretación das obras literarias: achegamento ao contexto, á corrente literaria, ao autor ou autora e establecemento de parentescos literarios.
- Estratexias para interpretar obras e fragmentos literarios a partir da integración dos diferentes aspectos analizados e atendendo aos valores culturais, éticos e estéticos presentes nos textos. Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do universo
- Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.).
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Relación entre os esquemas semántico e sintáctico da oración composta (subordinada). Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e uso da terminoloxía sintáctica necesaria.
- Procedementos de adquisición e formación de palabras. Reflexión sobre as mudanzas no seu significado, as relacións semánticas entre palabras e os seus valores denotativos e connotativos en función do contexto e do propósito comunicativo.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica. Elaboración de glosarios, recoñecemento de distintos tipos de dicionarios, potenciación das TIC a través do emprego do dicionario d
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.

UD	Título da UD	Duración
8	Lume no monte!	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender e valorar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais, escritos e multimodais de certa complexidade de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos e avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Comprender a intención do emisor en textos orais.	PE	80

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Comprender, valorar e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor en textos escritos.		
CA2.5 - Planificar a redacción de textos escritos e multimodais sinxelos, atendendo á situación comunicativa, ao destinatario, ao propósito e á canle, presentando, despois da súa revisión, un texto final coherente, cohesionado e co rexistro adecuado.	Planificar e redactar textos escritos e multimodais sinxelos.		
CA2.10 - Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos, procurando consensos, tanto no ámbito persoal coma no educativo e no social.	Utilizar estratexias para a resolución dialogada dos conflitos, procurando consensos.		
CA3.2 - Valorar criticamente o contido e a forma de textos de certa complexidade avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Valorar criticamente o contido e a forma de certos textos avaliando a súa calidade, fiabilidade e eficacia.		
CA3.7 - Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e coa axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos en que se empreguen as convencións formais dos diversos xéneros e estilos literarios.	Crear textos persoais ou colectivos con intención literaria.		
CA4.1 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o dominio do sistema fonético-fonolóxico, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.	Enriquecer os textos con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando a fonética, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas.		
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e con diferentes propósitos de lectura.	Comprender e interpretar a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais.	TI	20
CA4.3 - Explicar e argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor, así como os seus efectos no receptor, utilizando o coñecemento explícito da lingua e a metalinguaxe específica.	Argumentar a interrelación entre o propósito comunicativo e as eleccións lingüísticas do emisor.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Xéneros discursivos propios do ámbito social. Redes sociais e medios de comunicación. Etiqueta dixital e ris-cos de desinformación, manipulación e vulneración da privacidade na Rede. Análise da imaxe e dos elementos paratextuais dos textos icónico-verbai

Contidos

- Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais.
- Alfabetización mediática e informacional: procura e selección da información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia; análise, valoración, reorganización e síntese da información en esquemas propios e transformación en coñecemento; comunica
- Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais.
- Mecanismos de cohesión. Conectores textuais de causa, consecuencia, condición e hipótese. Mecanismos de referencia interna, gramaticais e léxicos (nominalizacións e hiperónimos de significado abstracto).
- Correlación temporal na subordinación de oracións e no discurso relatado.
- Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Os signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de forma progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura.
- Expresión da experiencia lectora utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura do patrimonio literario galego e, en menor medida, do lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Estratexias para interpretar obras e fragmentos literarios a partir da integración dos diferentes aspectos analizados e atendendo aos valores culturais, éticos e estéticos presentes nos textos. Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do univers
- Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.).
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Relación entre os esquemas semántico e sintáctico da oración composta (subordinada). Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e uso da terminoloxía sintáctica necesaria.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica. Elaboración de glosarios, recoñecemento de distintos tipos de dicionarios, potenciación das TIC a través do emprego do dicionario d
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelanización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.

UD	Título da UD	Duración
9	Traballando polo medio ambiente.	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
-------------------------	------------------------	----	---

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer e valorar, a partir da explicación da orixe común do galego e do portugués e do seu desenvolvemento histórico e sociolingüístico, as semellanzas e diferenzas entre as dúas linguas, identificando e contrastando os trazos lingüísticos máis salientables e ampliando o repertorio léxico en lingua portuguesa.	Recoñecer e valorar semellanzas e diferenzas do galego e do portugués, a partir da orixe común e do seu desenvolvemento histórico e sociolingüístico.		
CA1.5 - Elaborar traballos de investigación de maneira progresivamente autónoma en diferentes soportes sobre diversos temas de interese académico, persoal ou social, partindo da información seleccionada.	Elaborar traballos de investigación en diferentes soportes.		
CA2.1 - Comprender e valorar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante en función das necesidades comunicativas e a intención do emisor en textos orais, escritos e multimodais de certa complexidade de diferentes ámbitos, analizando a interacción entre os diferentes códigos e avaliando a súa calidade, a súa fiabilidade e a idoneidade da canle utilizada, así como a eficacia dos procedementos comunicativos empregados.	Comprender a intención do emisor en textos orais.		
CA2.2 - Realizar exposicións e argumentacións orais e escritas de certa extensión e complexidade con diferente grao de planificación sobre temas de interese persoal, social, educativo e profesional axustándose ás convencións propias dos diversos xéneros discursivos, con fluidez, coherencia e cohesión e co rexistro adecuado en diferentes soportes, utilizando de maneira eficaz recursos verbais e non verbais.	Realizar exposicións e argumentacións orais e escritas de certa extensión e complexidade.	PE	80
CA2.6 - Localizar, seleccionar e contrastar información de maneira progresivamente autónoma procedente de diferentes fontes calibrando a súa fiabilidade e reelaborala e comunicala de maneira creativa adoptando un punto de vista crítico e respectando os principios de propiedade intelectual.	Seleccionar e contrastar información procedente de diferentes fontes.		
CA2.7 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais con relación á procura e á comunicación da información, reflexionando sobre as posibles manipulacións presentes nas canles de transmisión da información.	Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías dixitais.		
CA2.8 - Revisar os textos propios de maneira progresivamente autónoma e identificar e solucionar os problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os propios textos e facer propostas de mellora argumentando as mudanzas.		
CA2.9 - Identificar e desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe partindo da reflexión e da análise dos elementos lingüísticos, textuais e discursivos utilizados, así como dos elementos non verbais da comunicación.	Desterrar os usos discriminatorios da lingua, os abusos a través da palabra e os usos manipuladores da linguaxe.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Comprender e interpretar o sentido global, a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais de certa complexidade, realizando as inferencias necesarias e con diferentes propósitos de lectura.	Comprender e interpretar a estrutura, a información máis relevante e a intención do emisor de textos escritos e multimodais.		
CA3.2 - Valorar criticamente o contido e a forma de textos de certa complexidade avaliando a súa calidade e fiabilidade, así como a eficacia dos procedementos lingüísticos empregados.	Valorar criticamente o contido e a forma de certos textos avaliando a súa calidade, fiabilidade e eficacia.		
CA3.5 - Explicar e argumentar a interpretación das obras lidas a partir da análise das relacións internas dos seus elementos constitutivos co sentido da obra e das relacións externas do texto co seu contexto sociohistórico, atendendo á configuración e á evolución dos xéneros e subxéneros literarios.	Explicar e argumentar a interpretación das obras lidas.		
CA3.6 - Establecer de maneira progresivamente autónoma vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais, así como con outras manifestacións artísticas e culturais en función de temas, tópicos, estruturas, linguaxe e valores éticos e estéticos, mostrando a implicación e a resposta persoal do lector na lectura.	Establecer vínculos argumentados entre os textos lidos e outros textos escritos, orais ou multimodais.		
CA4.1 - Incorporar procedementos para enriquecer os textos atendendo a aspectos discursivos, lingüísticos e de estilo, con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando o dominio do sistema fonético-fonolóxico, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas máis xenuínas.	Enriquecer os textos con precisión léxica e corrección ortográfica e gramatical, valorando a fonética, o uso do léxico tradicional e as construcións morfosintácticas.		
CA4.2 - Revisar os textos propios de maneira progresivamente autónoma e identificar e solucionar os problemas de comprensión lectora utilizando os coñecementos explícitos sobre a lingua e o seu uso.	Revisar os textos propios e identificar e solucionar os problemas.		
CA4.4 - Formular xeneralizacións sobre algúns aspectos do funcionamento da lingua a partir da observación, a comparación e a transformación de enunciados, así como da formulación de hipóteses e a procura de contraexemplos, utilizando a metalinguaxe específica e consultando de maneira progresivamente autónoma dicionarios, manuais e gramáticas.	Formular xeneralizacións sobre aspectos básicos do funcionamento da lingua.		
CA1.3 - Identificar e cuestionar prexuízos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural, lingüística e dialectal a partir da análise da diversidade lingüística da contorna escolar e social próxima e da exploración e reflexión sociolingüística sobre os fenómenos de contacto entre linguas e da indagación dos dereitos lingüísticos individuais e colectivos.	Identificar e cuestionar prexuízos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da riqueza cultural.	TI	20

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.3 - Participar de maneira activa e axeitada en interaccións orais informais e en situacións orais formais de carácter dialogado, mantendo actitudes de escoita activa e estratexias de cooperación conversacional e de cortesía lingüística.	Participar en interaccións orais informais, no traballo en equipo e en situacións orais formais.		
CA3.3 - Ler de maneira autónoma textos seleccionados en función dos propios gustos, intereses e necesidades e deixar constancia do progreso do propio itinerario lector e cultural explicando os criterios de selección das lecturas, as formas de acceso á cultura literaria e a experiencia da lectura.	Elixir e ler textos a partir de preseleccións guiándose polos propios gustos, intereses e necesidades.		
CA3.4 - Compartir a experiencia da lectura en soportes diversos relacionando o sentido da obra coa propia experiencia biográfica, lectora e cultural.	Compartir lecturas e relacionar o sentido das obras coa propia experiencia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Ampliación do coñecemento do portugués. Semellanzas e diferenzas léxicas entre o galego e o portugués (falsos amigos). - Diferenzas entre os trazos dialectais, os sociolectos e os rexistros. - Desenvolvemento da reflexión sociolingüística. Exploración e rexeitamento de prexuízos e estereotipos lingüísticos. Os fenómenos do contacto entre linguas: bilingüismo, diglosia, préstamos, interferencias. - Indagación sobre os dereitos lingüísticos e a súa expresión en leis e declaracións institucionais. - Elaboración de traballos de investigación relacionados con temas de interese académico, persoal ou social. - Xéneros discursivos desde o punto de vista da produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Secuencias textuais básicas, con especial atención ás argumentativas. - Propiedades textuais: coherencia, cohesión e adecuación. - Xéneros discursivos propios do ámbito profesional: o currículo, a carta de motivación e a entrevista de traballo. - Procesos de produción, comprensión e análise crítica de textos orais, escritos e multimodais. - Comprensión oral: sentido global do texto e relación entre as súas partes, selección e retención da información relevante. A intención do emisor. Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal, dos abusos a través da palabra e dos usos - Produción oral formal: planificación e procura de información, textualización e revisión. Adecuación á audiencia e ao tempo de exposición. Elementos non verbais. Trazos discursivos e lingüísticos da oralidade formal. A deliberación oral argumentada. A ex - Alfabetización mediática e informacional: procura e selección da información con criterios de fiabilidade, calidade e pertinencia; análise, valoración, reorganización e síntese da información en esquemas propios e transformación en coñecemento; comunica - Recoñecemento e uso discursivo dos elementos lingüísticos en textos orais, escritos e multimodais. - Mecanismos de cohesión. Conectores textuais de causa, consecuencia, condición e hipótese. Mecanismos de referencia interna, gramaticais e léxicos (nominalizacións e hiperónimos de significado abstracto). - Corrección lingüística e revisión ortográfica e gramatical dos textos. Uso de dicionarios, de manuais de consulta e

Contidos

- de correctores ortográficos en soporte analóxico ou dixital.
- Os signos de puntuación como mecanismo organizador do texto escrito. A súa relación co significado.
- Lectura autónoma. Implicación na lectura de obras de forma progresivamente autónoma a partir dunha selección de textos variados e reflexión sobre os textos lidos e sobre a propia práctica da lectura.
- Criterios e estratexias para a selección de obras variadas que inclúan autoras e autores galegos e, en menor medida, do ámbito lusófono a partir da utilización autónoma da biblioteca escolar e pública dispoñible.
- Expresión da experiencia lectora utilizando progresivamente unha metalinguaxe específica. Apropiación dos textos lidos a través de distintas formas de recreación.
- Toma de conciencia e verbalización dos propios gustos e identidade lectora: aclarar os propósitos, activar o coñecemento de base, atender os contidos principais, avaliar a consistencia interna entre os contidos e os coñecementos previos, formular e avali
- Mobilización da experiencia persoal, lectora e cultural para establecer vínculos de maneira argumentada entre a obra lida e aspectos da actualidade, así como con outros textos e manifestacións artísticas e culturais.
- Estratexias para a recomendación das lecturas en soportes variados, respectando sempre a propiedade intelectual, ou ben oralmente entre iguais, enmarcando de maneira básica as obras nos xéneros e subxéneros literarios.
- Lectura guiada. Lectura de obras e fragmentos relevantes da literatura do patrimonio literario galego e, en menor medida, do lusófono, inscritas en itinerarios temáticos ou de xénero, que atravesan épocas, contextos culturais e movementos artísticos.
- Estratexias e modelos de construción compartida da interpretación das obras, como discusións, conversas literarias, debates e emisión razoada das opinións persoais coa incorporación progresiva da metalinguaxe específica.
- Estratexias de utilización de información sociohistórica, cultural e artística básica para construír a interpretación das obras literarias: achegamento ao contexto, á corrente literaria, ao autor ou autora e establecemento de parentescos literarios.
- Estratexias para interpretar obras e fragmentos literarios a partir da integración dos diferentes aspectos analizados e atendendo aos valores culturais, éticos e estéticos presentes nos textos. Lectura con perspectiva de xénero. Visibilización do univers
- Lecturas de obras que promovan a defensa dos dereitos humanos e a conciencia ambiental.
- Lectura expresiva, dramatización e recitación dos textos atendendo aos procesos de comprensión, apropiación e oralización implicados.
- Creación de textos a partir da apropiación das convencións da linguaxe literaria e en referencia a modelos dados (imitación, transformación, continuación etc.).
- Elaboración de conclusións propias sobre o funcionamento do sistema lingüístico cunha linguaxe específica a partir da observación, comparación e clasificación de unidades comunicativas e do contraste entre linguas.
- Diferenzas relevantes e interseccións entre a lingua oral e a lingua escrita atendendo a aspectos sintácticos, léxicos e pragmáticos.
- Relación entre os esquemas semántico e sintáctico da oración composta (subordinada). Observación e transformación de enunciados de acordo con estes esquemas e uso da terminoloxía sintáctica necesaria.
- Estratexias de uso progresivamente autónomo de dicionarios e manuais de gramática para obter información gramatical básica. Elaboración de glosarios, recoñecemento de distintos tipos de dicionarios, potenciación das TIC a través do emprego do dicionario d
- Promoción dun modelo lingüístico afastado da castelánización e da deturpación para conseguir unha lingua de calidade.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Do mesmo xeito que indicamos nos cursos anteriores, en 4º da ESO habemos formar cidadáns e cidadás libres e habemos facelo de xeito global, educando en competencias. Para iso procuraremos un proceso de ensino-aprendizaxe integral, orientado a formar persoas críticas, participativas, comprometidas e éticas. Na nosa materia iso implica analizar tamén como a estrutura da lingua representa dominio e contén valores patriarcais e racistas. Debemos axudar a corríxilos, alén de amosar que esas realidades de dominación e subalternización tamén se exercen contra os falantes do galego.

A LOMLOE deixa claro que como educadores non debemos esquecer o desenvolvemento sostible desde o punto de vista ambiental e social, na loita por construír un mundo mellor. É por iso que se esixe un proxecto conectado coa realidade mediante a aprendizaxe competencial.

Na procura do anterior, cada unidade didáctica da programación organízase ao redor dunha situación de aprendizaxe, unha experiencia de aprendizaxe (problema, tema, reto) motivadora real e próxima ao alumnado.

As unidades seguen unha ruta didáctica de catro fases:

- Espertar a curiosidade do alumno para que tome conciencia da situación-problema.
- Aprendizaxe orientada cara aos contidos necesarios e o desenvolvemento das habilidades de pensamento.
- Aplicación do aprendido en tarefas complexas, con forte sentido competencial e actitudinal.
- Consolidación, valoración do aprendido e personalización.

Metodoloxicamente ademais habermos procurar:

-Avaliación formativa para avaliar todas as fases do proceso educativo, cunha gran diversidade de instrumentos, incluíndo a participación do propio estudante.

-Aprendizaxe personalizada mediante a flexibilización de adaptacións para que responda á diversidade do alumnado.

-Ensino dixital, xa que resulta imprescindible no momento actual desenvolver a competencia dixital do alumnado, non só como ferramenta de ensino e aprendizaxe, senón para evitar quebras e diferenzas entre el. No caso da lingua galega é fundamental que o alumno se familiarice cos recursos en galego. Farémolo para que os empregue e enriqueza, tendo en conta que adoitan estar bastante máis ocultos que os doutras linguas.

-Enfoque multidisciplinar. A LOMLOE lémbra-nos a visión global do ensino, polo que as decisións do claustro ou os acordos interdepartamentais han procurar esa ollada interdisciplinar básica. Este ano esa ollada debe centrarse no Ano do Bosque, ao redor do cal engarzar contidos e competencias. Ademais, como xa dixemos, procuraremos unha aprendizaxe significativa que permita interrelacionar saberes e fortalecer as aprendizaxes das áreas instrumentais. Este tratamento resulta especialmente útil para a nosa materia co Tratamento Integrado das Linguas (TIL), compartido cos distintos departamentos de linguas aspectos metodolóxicos, metalingüísticos e mesmo materiais.

Tamén entraría dentro desta multidisciplinariedade a apertura ao mundo da lusofonía, incluída a cultura e a posibilidade de realizar intercambios culturais mesmo pola Internet. Por suposto, aquí ha estar presente, ademais, o apoio e participación das actividades do Equipo da Biblioteca e do Equipo de Dinamización Lingüística (Movealingua), incluíndo boa parte das actividades que organicen ao longo do curso e aquelas para homenaxear a figura de Luísa Villalta, a quen lle dedicaremos as Letras Galegas no 2024.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Asorey Vidal, Daniel e outros (2008). Lingua e literatura 4º ESO. Serie A casa do saber. Santiago de Compostela. Obradoiro-Santillana (Para traballo con fichas)
Cunha, Celsa & Cintra, Lindley (2017). (7ª Ed.). Nova gramática do portugués contemporáneo de acordo com a nova ortografía. Rio de Janeiro. Lexikon Editora Digital.
Dosil, Benxamín (2015). Escrita doada: consellos para redactar ben. Vigo. Xerais.

Feixó Cid, Xosé G. (2021). Gramática da lingua galega. Síntese práctica (6ª Edición). Vigo. Xerais.
Fortes Otero, Rafael e outros. (2023) Lingua e literatura, 4º ESO. Construíndo Mundos. Santiago de Compostela. Obradoiro-Santillana. (Libro de texto)
Freixeiro Mato, Xosé Ramón (2013). Estilística da Lingua Galega. Vigo. Xerais de Galicia
Gran Dicionario Xerais da lingua (2009), VV AA, 2 tomos. Vigo. Xerais
Rosales Cereijo, Manuel (2002). A linguaxe literaria. Guía de recursos para a análise textual. Vigo. Xerais de Galicia

Como nos cursos anteriores, en 4º da ESO o alumnado ten acceso a un encerado e material dixital, o que vai ser especialmente útil, ao termos dous alumnos que acaban de chegar de fóra e cos que se pode empregar material online para que vaian coñecendo a lingua. Alén diso, na biblioteca ten ao seu alcance outros recursos do centro como libros de lectura, xogos, libros de texto, mapas, revistas, xornais e recursos dixitais para consultar información e realizar traballos de investigación e tarefas.

Neste curso tamén empregaremos:

- Medios audiovisuais: ordenadores, filmes, cancións, encerados dixitais, canóns...
- Recursos dixitais: No noso centro destaca o portal do noso EDL, Movealingua, con presenza nas redes sociais Facebook e Instagram. No devandito portal colócanse boa parte das actividades que se desenvolven no CPI. Alén diso, empregaremos de xeito dixital dicionarios en liña, xornais dixitais como Praza pública ou Nós, do cal tamén existen exemplares en papel. Tamén accederemos de maneira dixital a diversos portais da lingua (Portal da Lingua Galega, Portal das Palabras, Digalego...), blogs, aplicacións etc.
- Material bibliográfico: libros de lectura, libros de texto e de consulta, dicionarios en papel, xornais, revistas, mapas etc.

O centro dispón dunha axeitada accesibilidade para as persoas con mobilidade reducida e o Equipo de Orientación fornece de materiais relacionados coa diversidade, especialmente útil para traballar con alumnado que non fala a lingua, aínda que estea exento en lingua galega. Se se precisa de material complementario para realizar unha actividade, o centro posúe unha aula de material a disposición do profesorado e do alumnado. De precisarmos material máis específico, será solicitado á Consellería, por exemplo para traballar con alumnado falante nativo de árabe.

Alén do citado, tamén se recomentan outros recursos en formato dixital:

- Materiais da plataforma E-vocacion: <https://www.e-vocacion.es/biblioteca>
- Curso de lingua e cultura galega para persoas estranxeiras. https://www.lingua.gal/c/document_library/get_file?file_path=/portal-lingua/celga/celga-1/material-alumno/Manual_Aula_de_Galego_1_libro_completo_red.pdf
- Aulas Galegas: <https://aulasgalegas.org/category/linguas/galego/>
- Dicionario castelán-galego, Rinoceronte Editora: <https://rinoceronte.gal/diccionario/>
- Dicionario multilingüe Digalego: <https://digalego.xunta.gal/gl>
- Dicionario da Real Academia Galega: <http://www.realacademiagalega.org/diccionario#inicio.do>
- Dicionario de pronuncia da lingua galega: <http://ilg.usc.es/pronuncia/>
- Dicionario visual interactivo: www.edu.xunta.es/contidos/diccionari
- Dicionário Aurélio da lingua portuguesa: <https://www.dicio.com.br/aurelio-2/>

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao inicio do curso, en 4º da ESO, como tamén sinalamos nos restantes cursos, realízase unha proba para comprobar os coñecementos previos do alumnado. A proba é contestada no caderno. Nela trátanse aspectos de comprensión oral, comprensión escrita, produción oral e produción escrita. Á parte, inclúe diversas cuestións relacionadas coa reflexión sobre a lingua, sociolingüística, literatura e hábitos lectores do nivel anterior.

Durante os primeiros días de clase as respostas son aportadas de xeito común. Esa proba debe quedar no caderno do alumnado e as súas preguntas han forman parte da materia do curso.

Os resultados da proba non afectarán ás cualificacións do alumnado, xa que esta busca adecuar o proceso de ensino-aprendizaxe a cada grupo e individuo. Como sabemos, a avaliación inicial constitúe un factor preventivo esencial na atención á diversidade, especialmente para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

Alén diso, e do resultado dos test do Departamento de Orientación que, pola súa pertinencia, se comuniquen na preavaliación, tamén se empregarán os informes individualizados do curso anterior para obter unha valiosa información sobre a situación de cada alumn/a.

Segundo os resultados, o docente debe tomar decisións metodolóxicas e mesmo mudar algún aspecto do

inicialmente programado. Entre as medidas a tomar, poderán estar reconsiderar determinados grupos de reforzo, neste caso dúas exencións de lingua galega e a creación dun grupo de adquisición de linguas, así como realizar ou non ACS (cremos que en 4º non serán precisas ACS) e outras pautas para atender á diversidade que veñen sinaladas no apartado 6.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	10	10	13	10	10	13	10	10	14	100
Proba escrita	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
Táboa de indicadores	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20

Criterios de cualificación:

Á hora de avaliar, no Departamento Didáctico de Lingua galega e Literatura teremos en conta que, tal e como se indicou con anterioridade, os instrumentos de avaliación se distribúen da seguinte maneira: un 20 % a través de táboas de indicadores (rúbricas, escalas de valoración, etc), fronte a un 80 % a través de probas escritas. Aínda que xa está especificado nas distintas unidades, de xeito xeral, a metade do 20 % do valor das táboas (un valor do 10% da nota total) terá que ver coa expresión oral, relacionada cun libro de lectura, e a outra metade coa lingua escrita, realización de tarefas, que computará outro 10% da nota total. O profesorado valorará neste apartado a actitude, o esforzo no traballo diario, a atención, a participación e o respecto

As probas obxectivas, en principio dúas por trimestre, salvo necesidades educativas especiais ou outros motivos que o desaconsellen, terán o valor dun 80% da nota. Para aplicar os criterios de cualificación ao longo de todo o curso, tomaranse como referencia as porcentaxes establecidas en cada unidade didáctica para cada un destes instrumentos de avaliación.

Nas probas obxectivas haberá, de maneira xeral, preguntas ligadas aos bloques B2 (Bloque de comunicación), B3 (Bloque de educación literaria), B4 (Bloque de reflexión sobre Lingua), así coma ao bloque B1, onde estea programado, a non ser que se faga unha proba específica para algún bloque concreto. Porén, as rúbricas cualificadoras anteriores poderán ser modificadas, atendendo ás necesidades das mozas e mozos. Daquela, o reparto da puntuación poderá variar en función do desenvolvemento trimestral dos diferentes bloques de contido.

Realizaranse tres avaliacións ordinarias e unha final, que será a media aritmética de todas as avaliacións.

A nota de cada trimestre corresponderase coa cualificación das actividades de avaliación das unidades didácticas abranguidas nel, aplicando a ponderación entre elas. Para o cálculo da cualificación ordinaria do curso, farase a media aritmética das notas medias dos tres trimestres.

Para superar a materia, o alumnado deberá ter unha media aritmética de cualificación de 5 puntos ou superior, tendo en conta o conxunto de actividades de avaliación (e recuperación no seu caso), sendo as probas escritas só unha parte delas. De copiar nunha proba escrita, esa proba será valorada cun 0.

As incorreccións lingüísticas e ortográficas terán unha penalización que se reflectirá na cualificación de cada proba. Por este motivo, poderase aplicar unha penalización na cualificación que implica a perda da puntuación da derradeira pregunta do exame (1-2 puntos máximo). De igual xeito, todas as respostas ás probas tanto orais como escritas deberán ser contestadas en lingua galega, podendo darse a causa de que o alumno ou alumna non supere a proba por este motivo.

O profesorado valorará no apartado de actitude o esforzo no traballo diario, a atención, a participación, o respecto cara á lingua dentro dos criterios de avaliación que foron marcados na programación.

A valoración da lectura comprensiva das obras de lectura obrigatoria realizarase habitualmente de xeito oral e valorarase mediante unha táboa de indicadores cun mínimo dun 10% da nota da avaliación.

Criterios de recuperación:

Ao remate de cada avaliación haberá unha recuperación para o alumnado que non superase o trimestre. A 1ª e 2ª avaliación terán as recuperacións ao comezo da seguinte avaliación e, no caso de non seren aprobadas, nunha recuperación final en xuño. A 3ª avaliación recuperarase directamente na recuperación final de xuño. Nesta recuperación só participará o alumnado con algunha avaliación suspensa. Poderase e deberase recuperar calquera traballo non entregado ou que fose cualificado como insuficiente.

O alumnado que non se presente a algunha das probas programadas terá a posibilidade de facelo noutra data, sempre que a ausencia estea debidamente xustificada.

A recuperación final de xuño contará con partes diferenciadas para recuperar cada avaliación. A nota mínima neste exame debe ser de 5 en cada avaliación suspensa, para así poder aprobar.

Dende a entrega das medias dos resultados da terceira avaliación ordinaria e a recuperación final, seguirase desenvolvendo a programación e realizaranse actividades de apoio, reforzo, consolidación e recuperación.

A avaliación final será o resultado das cualificacións positivas obtidas polo alumnado en cada avaliación ao longo do curso e, no seu caso, das cualificacións obtidas nas partes recuperadas.

6. Medidas de atención á diversidade

Como dixemos antes, a LOMLOE deixa claro que o proceso de ensino aprendizaxe debe valorar a diversidade, porque reflicte a vida mesma e é motivo de enriquecemento persoal e colectivo. A valoración e respecto pola diversidade debe ser un dos signos que marquen o noso labor nas aulas: distintos enfoques, distinto alumnado, distintos camiños para atender esas diferenzas que fan o mundo mellor. Esa atención á diversidade ha de ser tratada baixo os principios da equidade, calidade e igualdade de oportunidades, sempre baixo a óptica da non discriminación, da integración, da accesibilidade e da cooperación. Son moitas as pautas coas que a nova lei enfoca a diversidade, e abranguen moitos campos, dende a vulnerabilidade socioeducativa ata trastornos de desenvolvemento da linguaxe ou da aprendizaxe, pasando polas altas capacidades. Será o noso deber tentar achegarnos a ese mundo plural e rico que o alumnado nos ofrece e tamén aprendermos del.

Un dos puntos para achegarnos á diversidade será a avaliación inicial, dende a cal tomaremos certas medidas de seguimento e atención, algunhas das cales poden ser extraordinarias e outras ordinarias. Entre as medidas de atención á diversidade destacan.

1 Plan de atención ao alumnado que permanece máis dun ano no curso .

Este plan debe ser revisado cada sesión de avaliación e debe incluír:

- a) Nome da alumna ou do alumno.
- b) Relación das necesidades educativas que motivaron a repetición do curso.
- c) Medidas ordinarias aplicadas xa no curso anterior.
- d) Estratexias metodolóxicas que se empregarán.
- e) Recursos necesarios, especificando, se fose preciso, a oferta de medidas extraordinarias.
- g) Información á familia.

2 Medidas ordinarias de atención á diversidade

De xeito habitual, imos prestar atención á diversidade en tres niveis: na programación, na metodoloxía e nos materiais. Nas aulas concretarase:

- a) Investigación sobre temas concretos, exposicións, lecturas ...para os máis avanzados.
- b) Resumos, materiais de apoio e reforzo, traballo sobre temas nos que teñan especial interese... para o alumnado con dificultades.

Correspóndelle ao profesorado determinar o momento de aplicación destas actividades. Así, ademais do libro de texto, é fundamental a selección de materiais empregados na aula: obras literarias, antoloxías, dicionarios, materiais complementarios de reforzo e ampliación...

Dentro das medidas de atención á diversidade do noso centro, decidiuse que dous alumnos de 4º formasen parte da Aula de Adquisición de Lingua. Ambos os dous alumnos están exentos de galego, malia que un é do Brasil, co que probalmente a lingua galega facilitaríaa súa integración e a interacción co resto da comunidade educativa, que fala galego maioritariamente. Ademais, en función dos datos achegados pola avaliación inicial e do desenvolvemento da primeira avaliación, tamén se prevé a realización de accións de reforzo educativo para distintos alumnos e alumnas de 4º da ESO, de quen coñecemos o seu historial de dificultades de aprendizaxe. En resumo, entre as medidas ordinarias de atención á diversidade contémpanse:

- Para o alumnado anterior procuraremos a adaptación de tempos, instrumentos e procedementos de avaliación, tamén de materiais didácticos, por exemplo, probas escritas e libros de lectura. Ademais, será importante a organización da aula segundo as características e as necesidades do alumnado descrito. No comezo de curso, o

Departamento de Orientación, en coordinación co profesorado de cada curso e coa titoría da aula correspondente, decidiu reservar os postos máis visibles e próximos á mesa do profesorado para aquel alumnado que citamos neste apartado.

Alén diso, para o alumnado con reforzo educativo hanse procurar acurtar as actividades longas e empregar estratexias para captar a atención inicial. Estas mozas e mozos requirirán supervisar frecuentemente a realización das tarefas que han ser variadas e dinámicas, así como realizar reforzos e apoios visuais. Por suposto, deberase empregar o reforzo positivo e acadar a complicidade e o apoio dalgún alumno ou alumna para que os axude na realización das tarefas ou na explicación de conceptos

Do mesmo xeito, o alumnado con reforzo vai recibir atención nos instrumentos de avaliación. Estes han mudar, empregando distintas formas de avaliación e diversas presentacións: emprego de tipoloxía de letra clara, cambio nos espazos das preguntas, etc Tamén poderemos dar diferente duración nas probas e realizaremos preguntas breves, claras e con vocabulario simple... Alén diso, de igual xeito, hase posibilitar que o alumnado poida recuperar, na seguinte avaliación, os exames suspensos.

3 Medidas extraordinarias de atención a diversidade

Este curso probablemente non contaremos con medidas concretas como ACS para ningún alumno e alumna da ESO. De telo, requiriría a autorización previa da inspección educativa e as cualificacións expresaríanse nos mesmos termos que os establecidos na normativa xeral que regula a avaliación na ESO. Os referentes da avaliación do alumnado con adaptación curricular serían os incluídos na devandita adaptación, sen que isto puidese impedirles a promoción ou titulación.

A información sobre as avaliacións que se lles facilite ás familias reflectiría as cualificacións obtidas, segundo os criterios de avaliación que consten nas correspondentes adaptacións curriculares.

Na ACS do alumnado adaptaríanse non só os contidos, senón os criterios de avaliación. Os contidos serían os establecidos nos mínimos de consecución e os criterios de avaliación serían avaliados tendo en conta a redución das porcentaxes indicadas da ACS.

Por suposto, e como xa expresamos antes, alén de todo o indicado anteriormente, o profesorado debe detectar calquera tipo de necesidade educativa especial. Habemos prestarlle atención ao alumnado que a requira pola súa diversidade en distintos campos, englobando neles tamén a identidade, a diversidade afectivo sexual ou as orixes, para impedir discriminacións transfóbicas, xenófobas ou homófobas. Para iso terase en conta a colaboración dos titores e titoras e do equipo de Orientación. Entre os metodos que se empregarán de cotío estarán:

- Avaliacións
- Informes dos titores anteriores.
- Cuestionario previo para os alumnos e alumnas.
- Entrevista individual.
- Entrevista cos pais e nais.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - A competencia dixital				X		X		
ET.2 - A comunicación audiovisual				X		X		
ET.3 - O fomento do espírito crítico e científico				X			X	X
ET.4 - A educación emocional e en valores	X	X			X			
ET.5 - A igualdade de xénero	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - A creatividade	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.7 - Educación para a sustentabilidade e o consumo responsable		X			X			
ET.8 - Defensa da privacidade	X			X				
ET.9 - A expresión oral e escrita					X			X
ET.10 - O emprendemento social		X			X			
ET.11 - Educación para a paz					X			
ET.12 - Defensa das diversidades raciais, de orixe, de xénero e etarias			X		X	X		

	UD 9
ET.1 - A competencia dixital	
ET.2 - A comunicación audiovisual	
ET.3 - O fomento do espírito crítico e científico	
ET.4 - A educación emocional e en valores	
ET.5 - A igualdade de xénero	X
ET.6 - A creatividade	X
ET.7 - Educación para a sustentabilidade e o consumo responsable	
ET.8 - Defensa da privacidade	
ET.9 - A expresión oral e escrita	X
ET.10 - O emprendemento social	X
ET.11 - Educación para a paz	
ET.12 - Defensa das diversidades raciais, de orixe, de xénero e etarias	

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
O escritor e a súa obra	Trátase dunha visita dun escritor ou escritora ao noso CPI. A rapazada participará nun obradoiro/charla dunha escritora ou escritor que teña un do libro que leramos, ben nos club de lectura, ben na listaxe de libros da materia.	X	X	X
Os xenerais da Ulla	Participación e asistencia ás regueifas dos xenerais do Ulla se o concello as organiza nas xornadas previas ás vacacións de Entroido.		X	
Visita literaria a Compostela	O alumnado participará nunha visita guiada pola cidade de Santiago, onde descubriremos, non só aspectos históricos, senón que faremos un percorrido literario.		X	X
Visita cultural a Compostela	O alumnado participará nunha visita a unha exposición ou asistirá a unha obra de teatro na cidade de Santiago.		X	X
As nosas letras	Participación nas actividades que o noso EDL Movealingua faga en relación á figura de Luísa Villalta, a quen se dedican as Letras Galegas de 2023.		X	X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Despois da avaliación inicial e das distintas avaliacións, fíxose o seguimento do alumnado ao longo do curso.
Fíxose un seguimento continuo da programación didáctica ao longo do curso e realizáronse as adaptacións necesarias.
Conseguíronse adecuar as unidades didácticas á temporalización indicada na programación.
Mantívoase a coherencia entre obxectivos, contidos, criterios de avaliación e niveis de desempeño mínimos.
As probas de avaliación foron corrixiadas no prazo establecido e entregadas ao alumnado.
Fixéronse as recuperacións tal e como estaban planificadas.
Metodoloxía empregada
As explicacións foron claras, amenas e comprensibles.
Os procedementos, criterios e instrumentos de avaliación utilizados foron os adecuados.
Empregouse unha metodoloxía precisa e variada, con uso de materiais diversos.

Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Participouse nas actividades do EDL Movealingua e do Equipo de Biblioteca.
Medidas de atención á diversidade
Demostrouse sensibilidade ante os problemas e inxerencias do alumnado.
Atendeuse a diversidade do alumnado, empregando os protocolos correspondentes.
Estableceuse unha comunicación continuada co alumnado que non podía asistir temporalmente ao centro.
Clima de traballo na aula
O profesorado mantívose actualizado tanto no que se refire a aspectos didácticos xerais e específicos da súa materia como no ámbito das novas tecnoloxías.
Estableceuse unha comunicación constante con outros departamentos, equipos e grupos de traballo específicos.
O alumnado avaliou a práctica docente.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
O alumnado foi informado detalladamente dos criterios, instrumentos de avaliación, cualificación e puntuación establecidos.
Colaborouse cos distintos Clubs de lectura do centro.
Informouse aos titores, departamento de orientación e mesmo equipo directivo daquelas cuestións nas que debían ser oídos.
Informouse con regularidade ás familias.

Descrición:

Estes indicadores de logro valoraranse nunha escala de 1 a 4.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Como indicamos outros cursos, é o noso deber conseguirmos o proposto na programación. Para iso elaboramos uns medidores de logro que deberán ir acompañados das correspondentes puntuacións nunha táboa de 1 a 4.

1. Conseguiuse acadar o grao de cumprimento dos obxectivos didácticos propostos e das competencias clave.
 2. A secuenciación das UD propostas foi a axeitada
 3. Os materiais, recursos didácticos e metodoloxía utilizados foron axeitados.
 4. Os criterios de avaliación foron ben aplicados.
 5. Os instrumentos de avaliación foron os axeitados.
 6. Atendeuse debidamente a diversidade do alumnado.
 7. Traballáronse os contidos transversais e realizáronse as actividades complementarias.
 9. Realizouse un seguimento regular da PD por parte do departamento e. avaliouse o seu cumprimento.
 10. Realizáronse propostas para mellorar e emendar as deficiencias observadas na aplicación da PD.
- Os membros do departamento didáctico realizarán a necesaria actualización para poderen elaborar e facer o correspondente seguimento da PD a través da aplicación PROENS.

9. Outros apartados